

POVRATAK PROTERANIH NAJVECI PRIORITYET

Novoizabrani sef civilne misije UN na Kosovu, nemacki diplomata Mihael Stajner izjavio je da je povratak izbeglica i proteranih sa Kosova - Srba i Roma - jedan od najvaznijih ciljeva medjunarodne politike prema Kosovu.

U razgovoru za agenciju DPA, Stajner je sinoc rekao da "Kosovo mora da bude bezbedan zavicaj za sve stanovnike, bez obzira na nacionalnu pripadnost".

"To je jedan od centralnih momenata medjunarodne politike prema Kosovu. Zato povratak proteranih i izbeglica ima najveći prioritet. Pretpostavka za to jeste da bude obezbedjena sigurnost povratnika", ocenio je novi sef UNMIK- a.

U vezi sa tim, Stajner je govorio o nuznosti brze izgradnje struktura pravne drzave i posebno o neophodnosti energicnog suzbijanja kriminala.

Politicku buducnost Kosova donedavni spoljnopoliticki savetnik nemackog kancelara Gerharda Sredera vidi u regionalnoj i evropskoj integraciji.

"Angazman medjunarodne zajednice u okviru Evropske unije i Pakta

stabilnosti ima za cilj prevashodno da se jugoistocnoj Evropi otvore evropske perspektive i da se ona postepeno ukljuci u evroatlantske strukture", rekao je Stajner.

On je naveo da primer Kosova pokazuje da je "trajna stabilizacija moguca samo ako se prevazidje ono sto deli nacionalne drzave" i ako se "otvorena pitanja, kakva su statusna, stave u regionalni i evropski kontekst".

Govoreci o albanskim politicarima cija je, kako navodi DPA, "borba za vlast do sada sprecavala stvaranje vlade", Stajner je podsetio da "parlamentarna demokratija za pretpostavku ima spremnost na kompromise, osecaj odgovornosti i postovanje demokratskih pravila igre".

"Imam utisak da u tom smislu kod politickih partija na Kosovu postoje nedostaci i da im je potrebno da prodju kroz fazu ucenja", ocenio je Stajner.

Posle sastanka sa predstavnikom EU

COVIC: EKSPERTSKA VLADA KOSOVA I METOHIJE, NASTAVAK DIJALOGA O FEDERACIJI

Potpredsednik vlade Srbije Nebojsa Covic i visoki predstavnik EU Havijer Solana ocenili su sinoc da bi "ulazak pojedinih lidera u vladu Kosova i Metohije dodatno destabilizovao ionako slozenu i tesku situaciju" u Pokrajini.

Covic je za agenciju Beta rekao da je Solana podrcao stav da na Kosovu treba formirati vladu strucnjaka "koja bi resavala veliki broj tehnickih pitanja i problema, a ne bi se bavila nekim znacajnijim politickim pitanjima".

Nakon sastanka sa Solanom, u telefonskoj izjavi za Betu, Covic je ocenio da ce se dijalog o redefinisaniu odnosa u federaciji nastaviti i da ce se "odredjeni razgovori odvijati kako u Beogradu i Podgorici, tako i u Briselu tokom januara i februara".

On je dodao da je "neophodno da se nastavi i istraje u dijalogu vezanom za reformu federacije".

"Solana je jasno istakao da je Evropska unija za ocuvanje federacije i da moramo svi uloziti dodatne napore kako bi se dijalogom doslo do resenja, a to je federacija, jer je to od izuzetne vaznosti za stabilnost u citavom regionu", kazao je Covic.

Radovan Apostolovic pusten iz pritvora

NA SLOBODI POSLE SKORO DVE GODINE

BEOGRAD 30.januar - Medjunarodno sudsko vece Okruznog suda u Kosovskoj Mitrovici donelo je preksinoc oslobadjajucu presudu za Radovana Apostolovica iz pomenutog grada. On je oslobodjen posle 19 meseci pritvora.

Vece je donelo presudu po svim tackama optuznice koja je prvobitno bila podneta za genocid i ratne zlocine, a kasnije i za teske kradje, unistavanje tudje imovine, izazivanje opste opasnosti i drugo.

Apostolovic je oslobodjen uz angazovanje i rad Odeljenja za pravosudje Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju i tima odbrane koji su cinili petoro advokata.

"Ohrabruje stav Unmikovog pravosudja da uz nasu aktivnost pokazuje sluh za resavanje problema", rekao je advokat Vladimir Bozovic, rukovodilac Odeljenja. U zatvorima u Pokrajini nalazi se oko 40 Srba s Kosmeta.

Izmene ustavnih okvira na Kosovu i Metohiji

IBRAHIM RUGOVA PO CETVRTI PUT

Izlaz iz corsokaka u kome se nasao kosmetski parlament po stidljivim nagovestajima trazice se u izmenama, odnosno dopuni ustavnih okvira za privremenu samoupravu na Kosovu i Metohiji koje je na osnovu Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN verifikovao doskorasnji sef civilne misije UN na Kosovu i Metohiji Hans Hekerup.

Jer, dok pojedini zvanicnici iz Beograda izjavljuju da ce doci do promene ustavnih okvira, a medjunarodni predstavnici se zvanicno ne oglasavaju - "Politika" saznaje da je vec doslo do izmena u ovom najvećem pravnom aktu koje se odnose na to kako bi se napokon razresila enigma i napokon imenovao predsednik Kosmeta i mandatar buduće kosmetske

vlade.

Kompromis bez Hasima Tacija

Kako nas izvor navodi, budući predsednik Kosova i Metohije je već vidjen u dr Ibrahimu Rugovi, lideru Demokratskog saveza Kosova, najbrojnije političke grupacije u kosmetskoj skupštini.

Istovremeno, posle pritiska zapadnih diplomata i razgovora sa predstavnicima Demokratske partije Kosova i Alijanse za budućnost Kosova čini se da je pronađeno kompromisno rešenje pa će tako budući premijer biti iz Tacijeve DPK koja u parlamentu ima 26 mandata.

Nezvanicno saznajemo, Ibrahim Rugova je podlegao pritiscima i mandatarsko mesto ustupice Aliju Jakupiju, 59-godišnjem Pristevcu. Tako će pasti u vodu dosadašnje izjave Rugovinih predstavnika u kojima su izriciti "da njihova partija neće izneveriti biracko telo ustupajući mesto premijera nekom drugom".

Mora se priznati da je ovaj pariski djak (Ibrahim Rugova, primedba autora), čija stranka slovi za stranku intelektualaca i uživa podršku albanskih seljaka i radničke klase i u kojoj su mnogi djaci brojnih univerziteta sirom Zapadne Evrope i SAD, ipak ostao tvrd u stavu da ne da Hasimu Taciju mandatarsko mesto.

Medjutim, nepoznanica je šta će zauzvrat da dobije i kako će na njegov ustupak gledati biracko telo koje, tvrde njegovi predstavnici, broji oko 600.000 Albanaca. Zna se - a potvrđeno je i "Politici" - da će ovim ustupkom obezbediti sebi predsedničku funkciju koju mnogi vide kao "simboličnu".

Inace, što se tiče izmena, odnosno dopuna ustavnih okvira, novina je i to što će, "kako bi pojedini apetiti bili zadovoljeni", mesta u novoj vladi biti i za potpredsednike. Nagovesteno je da će, osim premijera i ministara, gde se još uvek manipulise brojkama od osam do 12 ministarskih mesta, biti i tri potpredsednička. Jedno je, saznajemo, rezervisano za Srbe. Takodje, novost je i to što će potpredsednik vlade ujedno biti i ministar određenog resora. Pojednostavljeno, dve funkcije kompilirace se u jednoj.

Srpska strana je, čujemo, u razgovoru sa Carlsom Brejdsouom, zamenikom šefa civilne misije UN na Kosovu i Metohiji, po pitanju toga izrazila negodovanje tražeci da ta mesta ne budu vezana. Medjutim, zvanično srpskom koalicijom bloku nista nije odgovoreno.

U nameri da saznamo nešto bliže o izmenama ustavnih okvira odgovor smo potražili od Dusana Celica, pravnog eksperta, koji je svojevremeno kao predstavnik Beograda učestvovao u završnici izrade ustavnih okvira. On odgovara da je tumačenje u rukama onog koji je i doneo ovaj jednostrani akt, a to je u ovom slučaju međunarodna zajednica koja je, kako on kaže, samo konsultovala albansku i srpsku stranu. Uostalom, dodaje, moglo se i očekivati da međunarodna zajednica tumačenjem stvara nove norme. Jer, puno je njih koje su ostale nedorečene i koje se u pravnoj terminologiji nazivaju "kaucuk" norme, kaže Dusan Celic i zaključuje:

- Ovo je bio jednostrani akt Hansa Hekerupa urađen u formi Uredbe o ustavnim okvirima za privremenu samoupravu na Kosovu i Metohiji. Očigledno - kaže Celic - da ovde nije bilo reci o ustavu, već o Uredbi koja je i zavedena kao Uredba 2001/9 15. maja 2001. godine.

Prema tome, kako se moglo i očekivati, i ova uredba gospodina Hekerupa, kao i mnoge pre njega koje je donosio njegov prethodnik Bernar Kusner, samo je jedan u moru dokumenata za koji će, kako kaže Celic, konačno rec u primeni dati međunarodni predstavnici.

B. Radomirovic

EU ZABRINUTA ZBOG ODLAGANJA IZBORA PREDSEDNIKA

Ministri inostranih poslova Evropske unije su večeras u Briselu izrazili "zabrinutost zbog neuspeha skupštine (Kosova) da izabere predsednika i zbog odlaganja uspostavljanja prelaznih ustanova samouprave i prenošenja ovlašćenja sa UNMIK-a na te ustanove, kako je to predviđeno Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti UN".

Sefovi evropskih diplomatija su pozvali "izabrane predstavnike" u kosovskoj skupštini da "ispolje odgovornost i sposobnost rukovođenja tako da prelazne ustanove samouprave mogu da u punoj meri obezbede svoje delovanje, utvrđeno ustavnim okvirom, na dobrobit celog stanovništva".

Juce u Pristini

UHAPSENA TRI ALBANCA OSUMNJICENA ZA ZLOCINE NAD SUNARODNICIMA

Pripadnici Kfora i policije UNMIK-a uhapsili su danas u Pristini tri Albance za koje se sumnja da su pocinili ratne zlocine od 1998. godine do juna 1999, navodi se u najnovijem saopštenju UNMIK-a. Prethodno je bilo saopšteno da su uhapsena dva Albance. Sumnja se da su uhapseni pocinili nekoliko ubistava, a sve njihove zrtve bile su albanske nacionalnosti. Albanski mediji večeras su objavili da su uhapseni Latif Gasi, pripadnik Kosovskog zastitnog korpusa, i Naim Kadriju, sekretar ogranka Demokratske partije Kosova u Podujevu, dok o trecem licu nisu date pojedinosti.

Nastavlja se parlamentarna kriza na Kosmetu

POMINJU SE I NOVI IZBORI

Beograd - Nastavak konstitutivne sednice Skupštine Kosova, koja je prekinuta 10. januara posto ni u trecem krugu nije izabran predsednik Kosova, koji treba da imenuje premijera, još nije zakazan. Očekuje se da odluku o tome donese novi civilni administrator UN Mihael Stajner. U Pristini se, tvrde nasi izvori, čak govori o tome da bi mogli da se raspisu novi opsti izbori, o čemu odlucuju UN.

Mada su pristinski elektronski mediji na albanskom jeziku juce preneli stav neimenovanog visokog predstavnika Unmika da bi sadašnji predsednik parlamenta Nedzat Daci trebalo privremeno da zamrzne funkciju predsednika parlamenta i preuzme funkciju premijera, niko od albanskih zvaničnika nije mogao da nam potvrdi. Svi do jednog su, medjutim, istakli

da bi takvo resenje, makar i privremeno, odgovaralo jedino Demokratskom savezu Kosova Ibrahima Rugove. Sumnja da je ovakva informacija proistekla iz "politicke kuhinje" DSK-a.

Naime, posle razgovora s Havijerom Solanom, stekao se utisak da ce ubrzo biti postignut dogovor medju albanskim politicarima i da je na pomolu kompromis: da DSK dobije uz funkciju predsednika Skupstine i predsednika Kosova, a da DPK da premijera.

Taci nepodoban

Postignut je i dogovor da to bude bilo ko iz ove partije, samo ne Hasim Taci, koji zbog zlocina koje je kao vodja "OVK" pocinio nad Srbima, zbog cega mu se preti haskom optuznicom, ali i zbog licnog neslaganja s Rugovom, nije pogodan za premijera.

U severnom delu Kosovske Mitrovice

UNMIK KANCELARIJA UKINULA OPSTINU

Sledece nedelje u severnom delu Kosovske Mitrovice otvorice se mesna kancelarija koja ce raditi po UN pravilu na osnovu Uredbe broj 45 iz 2000. godine.

Ovo je za nas list izjavio Dzon Rodzers, opstinski administrator sa sedistem u zgradi nekadasnje zajednicke opstine u juznom delu podeljenog grada.

Za izvesno vreme u mesnoj kancelariji bice uposlono tridesetak ljudi koji su na osnovu konkursa primljeni u stalni radni odnos. U prvom konkursnom roku koji je UNMIK administracija objavila za 18 radnih mesta bilo je prijavljeno 190, kako kaze administrator, aplikacija.

Prednost su imale nacionalne manjine, tako da se u prvom krugu prijavilo njih 143 srpske nacionalnosti, 35 bosnjacke, pet Albanaca, isto toliko Turaka, jedan je bio zaveden kao Hrvat, dok je jedan poticao iz mesovitog braka.

Kosovski dodatak

U drugom konkursnom roku prijavilo se 155 kandidata, a najvise je bilo Srba - 85. Na novinarsko pitanje sta ce biti sa ljudima koji trenutno rade u opstini u severnom delu Kosovske Mitrovice, administrator kaze da, s obzirom na to da su vlasti u Beogradu prihvatile Rezoluciju 1244, opstina u severnom delu podeljenog grada i ne postoji, te da ce biti uposljeni samo oni koji su se sada javili na konkurs, pa zakljucujemo da ce sadasnji radnici uposljeni u srpskom delu grada ostati na belom hlebu.

Po njegovim recima, kao i ranije, pre protektorata UN na Kosmetu, zvanicno je bila samo jedna opstinska zgrada u kojoj su bili uposljeni svi, ona u juznom delu grada.

Opstinski administrator jos dodaje da su radnici te, kako on kaze, takozvane opstine do kraja prosle godine primali i Unmikove plate, odnosno stipendije koje su iznosile i nekoliko stotina maraka. Sada je to ukinuto, pa ovi radnici primaju platu iz republickog fonda, ali i kosovski dodatak.

Ocenjujuci politicku situaciju u Kosovskoj Mitrovici, Dzon Rodzers kaze da bezbednosna situacija jos nije zadovoljavajuca.

- Mi smo tu - kaze on - da uspostavimo fer odnos i sa jednom i sa drugom stranom. Rane jos nisu zalecene, tako da znamo da ce biti potrebno jos vremena da Mitrovica ne bude, kao sada, podeljeni grad.

Na nasu primedbu da ipak most deli Mitrovicu na juzni, albanski, i severni, srpski deo grada, administrator tvrdi da je most zvanicno otvoren i da bez bojazni mogu da ga prelaze i Albanci i Srbi. Kad smo rekli da je to nemoguće upravo iz bezbednosnih razloga, Rodzers je rekao:

- Ako Srbi zele da odu do Hale sportova ili do Kulturnog centra, u kojem su zamenici direktora Srbi, mogu da odu kad hoce.

Visak 500 radnika

Na nase negodovanje da Srbima nije bas stalo do sporta i do kulture, administrator nije imao komentar, ali je dodao:

- Najozbiljniji problem sada i u jednom i u drugom delu grada je nezaposlenost. Medjutim, dok Mitrovica ne bude zaista multietnicka nece ni privuci investitore da ulazu u nju. Zna se da "Trepca" radi smanjenim kapacitetom, ali i kad bude ponovo pocela da radi, sigurno je da nece raditi kao nekad.

Rodzers nije mogao da nam odgovori na pitanje o skorasnem otpustanju 500 radnika. I na pitanje da li ce oni koji su bili "na stipendiji" ostati bez ikakvih primanja Rodzers nije imao odgovor. U razgovoru s njim saznajemo da Unmikova administracija planira, kao sto je, uostalom, planirala i do sada, da u tri solitera na stotinak metara od glavnog ibarskog mosta u juznom delu grada vrati Srbe, ali i u druge zgrade u juznom delu Kosovske Mitrovice.

- Moramo da vodimo racuna - kaze Rodzers - da vecinu Srba koncentrisemo na jedno mesto da bismo mogli da im garantujemo bezbednost, ali i zbog toga sto bi bili podrška jedni drugima.

- Ovo sto smo videli u poslednja tri meseca - dodao je Rodzers - to je da se menja politicka klima ne samo u Kosovskoj Mitrovici, vec i na celoj teritoriji Kosmeta. U kosmetskoj skupstini imamo predstavnike Srba, a u predsednistvu su Oliver Ivanovic i Gojko Savic, Mitrovcani.

B. Radomirovic

Posle susreta sa Solanom, na pomolu dogovor Siptara

KOSMET USKORO DOBIJA PREDSEDNIKA I VLADU

BEOGRAD 26.januar - Kosovo i Metohija ce sledece sedmice dobiti pokrajinske institucije (predsednika Kosmeta i Vladu) - gotovo sa sigurnoscu se moze zakljuciti posle jucerasnjeg sastanka siptarskih lidera i predstavnika za spoljnu politiku i bezbednost EU Havijera Solane.

On je predlozio da Ibrahim Rugova, predsednik Demokratskog saveza Kosova, bude izabran za predsednika Kosmeta, a

Tacijeva Demokratska partija Kosova mesto premijera.

Lider Alijanse za buducnost Kosova Ramus Haradinaj rekao je da formiranje institucija sad zavisi od odluke predsednika parlamenta Nedzata Dacija, kada ce zakazati nastavak zasedanja. On je pozitivno ocenio spremnost DSK-a da ucini ustupke i funkciju premijera dobije DPK.

Potpredsednik DPK-a Hajredin Kuci izrazio je spremnost da njegova partija "odmah" stavi potpis na Solanin predlog. Sef poslanicke grupe koalicije "Povratak" dr Rada Trajkovic rekla je da ne veruje da ce Hasim Taci biti premijer Kosmeta, ali da postoje informacije da je dogovor Albanaca pri kraju i da ce premijersko mesto pripasti Tacijevoj partiji", rekla je Rada Trajkovic.

Clan Predsedništva Skupstine Kosmeta profesor dr Gojko Savic rekao je za "Glas" da koaliciji "Povratak" nije stigao poziv za razgovor o eventualnoj koaliciji s Albancima i da, po svemu sudeci, njega nece ni biti ako su se Albanci dogovorili. "Jedino mozemo ocekivati poziv za nastavak skupstinskog zasedanja", rekao je Savic.

Presedan

Medjunarodna zajednica na Kosmetu nacinice jos jedan presedan i dozvolice i cetvrti krug glasanja iako, da podsetimo, to nije predvidjeno Uredbom o ustavnom okviru za privremenu samoupravu na Kosmetu, na osnovu koje ce biti formirane pokrajinske institucije. Predsednik Kosmeta potom predlaze mandatara za sastav vlade.

P. P.

Havijer Solana sa liderima albanskih partija

STATUS KOSOVA NE ZAVISI OD CRNE GORE

PRISTINA - Posle susreta sa predstavnicima Unmika, komandantom Kfora i liderima kosovskih politickih partija, visoki predstavnik EU za spoljnu politiku i bezbednost Havijer Solana u obracanju novinarima ocenio je: "Kasnimo sa izborom institucija, ali da to nije tragedija".

- Blizi se trenutak donosenja vaznih odluka oko izbora institucija kosovskih sistema, a te odluke zavise od lidera ovdasnjih politickih subjekata. Apelovao sam na njih da se suoce sa odgovornoscu i da je vazno mobilisati, odnosno ukljuciti najkvalitetnije ljude nezavisno kojoj partiji pripadaju - rekao je Solana i izrazio nadu da je njegova poruka shvacena i da ce biti nadjeni mehanizmi da se izabere predsednik Kosova, a potom i vlada. On je podvukao da ukoliko sporazum izmedju lidera na Kosovu ne bude postignut, medjunarodna zajednica i Unmik se nece mesati posto je to zadatak izabranih predstavnika naroda, cime bi pokazali politicku zrelost. Solana je kazao da "generalno nije prisutna klima nasilja, vec je vise u pitanju sporadicno nasilje". Odgovarajuci na pitanje o sudbini Kosova, ukoliko dodje do odvajanja Crne Gore, Solana je podvukao da je njegovo misljenje i stav EU da "nije pametna stvar da se odrzi referendum u Crnoj Gori". - To Djukanovic zna, jer sam mu to vise puta rekao, ali, ako Crna Gora postane nezavisna, to nece uticati na status Kosova. Kosovo je pod patronatom UN i nece biti promena Rezolucije 1244 - rekao je Solana. Posle susreta sa Solanom, lider DSK Ibrahim Rugova kratko je nagovestio da ce biti nadjeno resenje "posto je EU zainteresovana za formiranje institucija kosovskog sistema", a potpredsednik Tacijeve DPK Hajredin Kuci ocenio je da je ta partija spremna da odmah potpise opciju-predlog Solane da Rugova bude predsednik Kosova, a Hasim Taci premijer. N. Zejak

Protest udruzenja nestalih

BEOGRAD - Oko sto clanova porodica lica nestalih i kidnapovanih sa Kosova i Metohije okupilo se juce ispred ulaza u Palatu federacije trazeci da ih primi jugoslovenski predsednik Vojislav Kostunica. Predstavници Udruzenja su rekli novinarima da su u poruci predsedniku Kostunici zatrazili da u njihovo ime u razgovoru sa Solanom inicira ubrzavanje procesa rasvetljavanja sudbine vise od 1.300 nestalih i kidnapovanih Srba sa Kosova i Metohije.

Sednica Savezne Vlade

SAGLASNOST SA PROTOKOLIMA IZMEDJU KC I UNMIK-a

Vlada SR Jugoslavije saglasila se da Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju i UNMIK potpisu protokole o prekograničnoj repatrijaciji identifikovanih posmrtnih ostataka, o zajednickim verifikacionim timovima za skrivene zatvore i o razmeni eksperata i ekspertiza za sudsku medicinu.

U saopštenju sa jucerasnje sednice vlade navodi se da su utvrdjeni tekstovi tih protokola, a da je za njihovo potpisivanje zaduzen Boza Prelevic, rukovodilac sektora za pravosudje, policiju i bezbednost Koordinacionog centra.

Savezna vlada je na sednici, kojoj je predsedavao Dragisa Pesic, razmotrila i usvojila vise osnova za ucesce jugoslovenskih delegacija u razgovorima i za potpisivanje bilateralnih sporazuma iz raznih privrednih oblasti i finansija. Vlada je usvojila, navodi se u saopštenju, i vise predloga i zakona o potvrđivanju medjunarodnih sporazuma, ugovora i protokola koji su upuceni u skupstinsku proceduru.

Vlada je razmatrala inicijativu Jugoslovenskog udruzenja racunovodja da se pomeri stupanje na snagu nedavno usvojene izmene Zakona o racunovodstvu sa pratecim podzakonskim aktima, saopstio je Savezni sekretarijat za informisanje.

Vlada je u potpunosti podrzala stav i obrazlozenje Saveznog ministarstva finansija i zakljucila da su pomenute izmene Zakona uradjene u skladu sa obavezom harmonizacije propisa iz oblasti racunovodstva sa regulativom Evropske unije i vazecim medjunarodnim standardima.

Promene na kosovskometohijskoj politickoj sceni

RUGOVA POPUSTA

Iako su neke agencije izvestile da je na kosmetskoj politickoj sceni postignut konsenzus oko izbora predsednika Kosova

i Metohije i premijera buduće pokrajinske vlade, portparol Rugovinom DSK Bljerim Salja u izjavi za "Politiku" kaže da su informacije preuranjene.

Salja je potvrdio da su juče započeli razgovori između predstavnika DSK, Tacijevog DPK i Haradinajeve Alijanse za budućnost Kosova vođeni posredstvom predstavnika međunarodne zajednice u američkoj kancelariji. Sastanku je predsedavao Dzon Menzis, šef američke kancelarije, kako bi se resilo pitanje izlaska iz parlamentarne krize.

Juče nista nije dogovoreno i razgovori se danas nastavljaju. Kako saznajemo, predstavnici Tacijeve stranke zahtevali su da budući premijer bude njihov kandidat, tačnije Hasim Taci, lider druge po snazi albanske političke grupacije u parlamentu sa 26 mandata.

Rugovini pregovarači to nisu definitivno ni prihvatili niti su odbili, ali su, kako saznajemo, insistirali da mandatar za sastav vlade predloži predsednik Kosova i Metohije, a ne stranka.

Serif Konjufca, portparol Haradinajeve Alijanse za budućnost Kosova, izjavio je da se razgovori danas nastavljaju. On je dodao da će pozdraviti svaki dogovor između Rugovine i Tacijeve partije. Na pitanje vašeg novinara da li Alijansa za budućnost Kosova u tim dogovorima želi ustupak za sebe, Konjufca je odgovorio da Alijansa za budućnost Kosova traži dva do tri ministarska mesta, ali nije htio da precizira koje resore bi ti ministri zastupali.

Po Saljinim recima, međunarodni faktor vrši pritisak na Rugovu i misli da će danas biti dogovora. Inače, da podsetimo da na veoma uzavreloj kosmetskoj političkoj sceni nesuglasice oko izbora predsednika Kosova, a sada i premijera, traju već mesec dana od formiranja kosmetske Skupštine 10. decembra.

Nepoznanica je i to zašto Rugova uporno insistira na funkciji predsednika Kosova i Metohije, a zauzvrat daje Taciju ili nekome od predstavnika iz njegove stranke premijersko mesto.

U sinoc vođenim razgovorima čini se da Rugova popusta pred Tacijem. Doduse, ne želi njemu da ustupi mesto mandatar, već će ga, kako saznajemo, ustupiti nekome iz Demokratske partije Kosova. Takođe, mnogo je nejasnoca oko toga zašto trvenja između Rugove i Tacija traju više od mesec dana.

Izgleda da je presudni faktor u svemu tome međunarodna zajednica kojoj je cilj da se napokon konstituisu tela u kosmetskoj Skupštini, izabere predsednik Kosova i Metohije, a zatim mandatar i ministri u budućoj vladi. Podsetimo i to da je Hasim Taci do sada zastupao svoju "tvrdu" opciju, tražeci da on bude premijer, ali i još tri ministarska mesta. Takođe, tražio je da se jedno mesto u vladi prepusti Alijansi za budućnost Kosova, dva Rugovinom Demokratskom savezu Kosova i dva nealbancima. Danas bi trebalo očekivati rasplet krize, što bi, istovremeno, bio i znak da je Rugova, najverovatnije pod pritiskom međunarodne zajednice, popustio Taciju.

B. Radomirović

Sef poslaničke grupe "Povratak", dr Rada Trajković

TACI SE UJEO ZA JEZIK

BEOGRAD - Lider Demokratske partije Kosova Hasim Taci je pre dve nedelje predložio razgovor sa koalicijom "Povratak", ali sve se na tome završilo, otkriva za "Novosti" šef poslaničke grupe u Skupštini Kosova dr Rada Trajković.

"To se dogodilo u kancelariji američkog izaslanika u Pristini, kada je Taci iznenada predložio da se nadjemo i dogovorimo o eventualnoj saradnji. Znali smo da je to uradio pod međunarodnim pritiskom i verovatno da bi video našu reakciju. Mi, naravno, nismo uzeli sve zdravo za gotovo i očekivali smo potvrdu iskrenosti Tacija za saradnju i razgovore. Ali, ne znam zašto, do toga nije došlo. Taci nije obnovio predlog, a ni mi se nismo zaleteli, i sve je ostalo na tome" - kaže dr Trajković.

Da li biste stvarno prihvatili partnerski odnos sa Tacijem, s obzirom na njegovu prošlost?

"Mi neosporno imamo veliku odgovornost prema našim biracima. Znam da naša javnost ne bi mogla Tacija da prihvati kao eventualnog koalicionog partnera, jer se za njegovo ime vezuje

stradanje Srba na Kosovu i Metohiji, dok je bio vođa terorističke OVK. Tesko bi našim Srbima mogli da objasnimo da saradjujemo sa onima koji su ih napadali, ubijali, kidnapovali njihovu rodbinu. Rane su još sveže i u ovom trenutku tesko je zamisliti neku saradnju sa njim. To je, barem, moje lično mišljenje, a ja ću, svakako, prihvatiti svaki stav koalicije "Povratak".

A saradnja sa Ibrahimom Rugovom?

- On dosada nije pokazao neko interesovanje za saradnju sa srpskim poslanicima. Držao se rezervisano, pomalo samouvereno, pa je prošao onako kako se i ponasao. Stav koalicije "Povratak" je prema njemu i drugim albanskim liderima jasan: otvoreni smo za saradnju samo sa onima koji garantuju Srbima slobodu kretanja, jedan normalan život na Kosovu i koji se odreknu ideje o otcpljenju Kosova.

Da li ima takvih?

- Nisam sigurna da ima takvih albanskih političkih lidera. I oni koji možda to hoće, ne smeju da javno kažu zbog straha od ekstremista u svom narodu.

"MNOGO IM..."

NE očekujem raspisivanje vanrednih izbora na Kosovu, a nama to ne bi ni odgovaralo. U slučaju tih novih izbora možda bi se predsednik Kosova birao neposredno. Tada bi verovatno imao i veća ovlašćenja, a možda bi neko tražio i izmenu Ustavnihi okvira za privremenu samoupravu na Kosovu. I ovako neki albanski političari smatraju da naš ima mnogo u kosovskom parlamentu - kaže Rada Trajković.

M. Vuksanović

ALBANCI BI DA PONISTE TRAMPU

U opštini Medvedja, koja je već decenijama opterećena velikim migracijama srpskog zivlja, poslednjih dana se najviše priča o navodnoj nameri države da otkupi sve kuće koje joj ovdasnji Srbi budu ponudili.

Tim povodom danas su se oglašili iz Skupštine opštine demantujući pomenute tvrdnje i odbacujući optužbe da se na ovaj način želi podstaci novi talas iseljavanja Srba iz Medvedje.

- Opština neće otkupiti ni jednu kuću u kojoj sada ima Srba. Mi smo zainteresovani da otkupimo samo one kuće čiji su vlasnici još mnogo ranije otišli odavde, dakle samo nenastanjene, napuštene objekte - kazu u SO Medvedja.

Kuće bi se, rečeno je, ponudile Srbima koji žele da dođu da žive ovde. Namera je i da se one iskoriste za rešavanje stambenih pitanja nedostajucih stručnjaka.

Ovih dana Medvedju potresaju i "stambeni nesporazumi" između Srba i Albanaca. U minule tri godine blizu stotinu kosmetskih Srba, pridolih u Gornju Jablanicu, zamenilo je svoje kuće sa ovdasnjim Albancima, koji su posle bombardovanja NATO 1999. godine masovno otišli iz Medvedje na Kosmet.

Mnogi od tih Albanaca (koji i dalje žive u Pokrajini) sada bi hteli da "poniste trampu". Očigledno, svesni su da im sadašnje stanje na Kosovu i Metohiji i činjenica da Srbi iz bezbednosnih razloga (još) ne mogu da se vrate na svoja kosmetska ognjišta, mogu doneti veliku "imovinsku korist", odnosno - obe kuće.

Pojedini su već podneli zahtev za iseljenje Srba iz (zamenjenih) kuća u Medvedji jer "više ne priznaju" ugovore o "trampi". Ovi "interni sporazumi", kako tvrde, najcesce nisu overeni u sudu, što im, smatraju, daje pravo da se ovako ponasaju. Ove sporove trenutno rešava opštinski sud u Lebanu koji je nadležan i za medvedjsku opštinu.

NEKA POKOLENJA ZNAJU OD KADA POSTOJE CRKVE SELA RANILUG

NVO Sveti Nikola iz Kosovske Kamenice preuzela je zadatak da snimi stanje u selima i gradovima četiri opštine gnjilanskog kraja. Reč je o Kosovskoj Kamenici, Vitini, Novom Brdu i Gnjilanu. Ovaj zadatak radi zajedno sa međunarodnom NVO UMCOR iz Beograda. Ova međunarodna organizacija ima svoje kancelarije u Gnjilanu, Pristini i Kosovskoj Mitrovici.

Postavljeni zadatak ljudi iz NVO Sveti Nikola obavljaju vrlo savesno, sa obiljem fotografija i drugih potrebnih podataka. U vidu malih publikacija donose stanje u svakom selu iz tih predela. U delu Profil daju osnovne podatke o mestu o kome je reč, o stanovništvu, istoriji mesta, uslovima života, a u delu Informacioni paket daju podatke o svakoj kući u doticnom selu.

O selima Ranilug i Glogovce daju su prvo podaci - Iz starih zapisa, pa redom idu sledeći delovi: Informacije o stanovništvu, Bezbednost, Zdravstvo - primarna i sekundarna zdravstvena zaštita, Centar za socijalni rad, Obrazovanje, Kultura/Sport, Crkva.

Naslov ovog napisa je i naslov dela koji se odnosi na crkve u selu, i evo šta se tu kaže:

„Iz knjige profesora Atanasija Urosevica „Gornja Morava Izmornik“ vidi se da selo Ranilug postoji od 1258. godine, a bilo je smesteno gore u planini, na mestu zvanom Bacevina, Govedarice i Reka, a crkva im je bila Sv. Spas, na mestu zvanom Rizan - dobrosinjsko prisoje gde i danas postoje rusevine. Zbog zulumata Arbanasa kacaka selo se 1770. godine seli iz planine i naseljuje na mestu zvanom Seliste blizu današnje crkve Sv. Trojice u polje.

Odmah po dolasku ovde iste godine osnivaju groblje, a samo posle 2 godine - 1772. mastani sagradjuju i crkvu Sv.

Trojice, ali samo onaj udubljeni deo crkve. Nesto kasnije, 1864. izgradjeni su i ikonostasi na pregradni deo oltara gde i danas o tome postoji natpis na staroslovenskom: „, Jerej - svestenik Toma i Jovan, Vladika Georgije, u leto 1864 god.

Izgradio Konstantin iz Velesa. Prilog dali s Ranilug, Glogovce, Petrovce i Tomance.“

Te 1864. godine je i proširena crkva, time što je sa njenog prednjeg dela i na zadnjoj strani dogradjena, gde je i danas prostor za rucavanje i druga okupljanja. Na tom prostoru gde se rucava, na zapadnoj strani na duvarcicu nalaze se dve uramljene i zastakljene ikone na kojima stoji sledeći natpis: „, Prilaze ovu ikonu Zaka Nojic ot Ranilug, 1891. januar 15. i prilaze ovu ikonu Zora za svog pok. Supruga Pavu Govedrovica. s. Ranilug 1891. g. januar 19.“ Crkveno zvono kupio je Simeon - Monca Bizic 1925. godine.

Ispred glavnih ulaznih vrata crkve, ka jugu, ostavljen je kroz groblje put sirine oko 3 metra za donosenje materijala kada se u crkvi bilo što radi - opravla, unosenje umrlih na opelo i druge potrebe, a tim putem je i groblje podeljeno na dva dela po rodovima i slavama, tako što se na istocnoj strani sahranjuju sv. Minci a na zapadnoj sv. Nikolci i sv. Arhandjelci. Zato je ovaj put od velikog znacaja pa ga treba sacuvati i odrzavati kako su i nasi preci do sada to vekovima cinili.

Ova crkva kao stara gradjevina bila je dotrajala i sklona padu, pa je 1981 i 1982. godine bila obnovljena, tako sto su neki noseći zidovi iz temelja izgrađeni novi, na deo gde se rucava izgrađena je betonska konstrukcija, novi krov sa pokrivačem falcovanog crepa kakva je i danas, a sredstva su obezbedjena iz dobrovoljnog priloga građana sela Raniluga i drugih.

Srkva Sv. Jovan u sredini sela je nekad sagrađena od roda Visica i sluzila im je kao cerana za sukanje uzadi. Od 1895. sa dvoristem poklonili su je selu Ranilugu i Glogovcu za skolu koja je sluzila 5 godina do 1900. godine, kada je izgrađena nova skola na sprat tu u dvoristu i pocela da radi, a ova zgrada od tada postala je crkva ali nije bila osvestana. Da bi je spremili za osvestenje, građani su 1906. godine

kupili zvono i postavili na drvene stubove, dok su iste godine braca Nisic prilozili vecu kupolu sa freskom a drugi jos dve male kupole koje su i danas.

Dana 11. septembra 1908. godine, bio je pozvan vladika, bilo je veselje i toga dana je crkva osvestana, i u selu je ostala zavetina da se taj dan slavi kao sabor, sto je i danas. U to vreme paroh crkve bio je Djordje Popovic svestenik iz Raniluga, kome istog dana sin jedinac Hristijan zv. Rista u svojih 9 godina pao sa prozora na spratu skolske zgrade u dvoristu i izdahnuo, sto je veselje bilo poremećeno.

Zvono je sve do 1930. godine bilo na drvenim stubovima, sto je te godine iz temelja izgrađena nova zvonara koja je i danas, a izradio je majstor iz Vrbice Radovan, dok je fasadu izradio 1960. godine majstor Toma Jovanovic zv. Jerko iz Raniluga.

Sve do 1968. godine ova crkva je bila vrlo niska i pokrivena ceramidom, kad je podzidana kolika je i danas i pokrivena falcovanim crepom.

Nova crkvena stambena zgrada na gornjem delu placa pored asfaltnog puta podignuta je 1980. godine, a sredstva su obezbedjena od prodatog dela crkvenog placa preko puta od 3 ari gde je podignuta samoposluga a nesto i iz dobrovoljnog priloga građana Raniluga.

Ovaj istorijski podatak o crkvama, na osnovu podataka cime raspolaze, sacinio je Zivko Nojic iz Raniluga rođen 1918. godine, crkvenom odboru i parohu dana 13. maja 2001. godine podneo na uvid koji je sa zadovoljstvom prihvatio na trajno cuvanje u crkvenoj zgradi na zidu, kako bi se mlada pokolenja upoznavala."

Nakon intervencije drzavnih organa SRJ

PETAR SARIC OSLOBODJEN IZ PRITVORA

Knjizevnik Petar Saric oslobodjen iz pritvora u Gnijilanu, javio je sinoc Radio B92, pozivajuci se na izvor iz kabineta predsednika SRJ Vojislava Kostunice.

Petra Sarica uhapsila je policija UNMIK-a 15. januara, a istrazni sudija u Urosevcu mu je odredio jednomesecni pritvor zbog bojazni da bi on mogao da pobegne.

Kostunica je krajem prosle nedelje zatražio od zamenika izaslanika generalnog sekretara UN za Kosmet hitno oslobadjanje Sarica i izrazio spremnost da licno garantuje da ce uhapseni biti dostupan sudu.

Savetnik predsednika SRJ za ljudska prava Gradimir Nalic uputio je tada pismo albanskoj pesnikinji Fljori Brovini u kojem ju je zamolio da se licno angazuje na oslobadjanju Sarica i time na delu pokaze svoju solidarnost, na nacin na koji su se srpski borci za ljudska prava solidarisali sa njom dok je bila zatvorena u Srbiji. (Beta)

Ako nekad dodjes na Kosovo

Pridji Polju

Pridji hramu

Budi nezan

I padni mu ispod leve sise

Mesto srca

Cuces konjski topot

Mesto pesme

Zvoni koplje

Mesto decjeg smeha

Konji rzu

Savijes li polje

U zeleni rukav

(Ko za levu ruku)

*Savijes li nebo
U plav rukav
(ko za desnu ruku)*

*Razumeces
Govor freske*

*Treba polje
Bosom nogom darivati*

*Treba prste
Izmesati sa travama*

Treba naci

Neki stari sapat

I sa njime se

Devet puta opasati

Ako mislis da ti celo

Ljubi freska

Iz zbirke Petra Sarica VRH POLJA

PRAVNA ZASTITA RASELJENIH LICA SA KOSOVA I METOHIJE

Pod ovim naslovom pojavio se rad Zore Ivanisevic u zborniku PRILOZI SDC MHPK PROJEKTA KOPAONICKOJ SKOLI PRIRODNOG PRAVA izdatom decembra 2001. Ovde su preuzeti, zbog ogranicenog prostora, samo oni delovi iz prakse HPK Novi Pazar.

1. Ostvarivanje prava nezaposlenih privremeno raseljenih lica sa Kosova i Metohije.

- Zbog aktuelne situacije na Kosovu i Metohiji, veliki broj raseljenih lica prijavio se Republickom zavodu za trziste rada pocev od druge polovine 1999. godine, sa zahtevom da im se omoguci ostvarivanje prava po osnovu nezaposlenosti u organizacionim jedinicama (filijalama i sluzbama) Zavoda na podrucju gde privremeno borave, posto ne postoji mogucnost da ta prava ostvare u maticnim filijalama sluzbama.

Radi prevazilazenja i ublazavanja ovih problema, direktor Republickog zavoda za trziste rada je 16.08.1999. godine doneo Uputstvo o postupku evidentiranja i ostvarivanja prava nezaposlenih privremeno raseljenih lica iz AP Kosovo i Metohija. Ovim Uputstvom predvidjeno je da se privremeno raseljenim licima omogucio stvarivanje njihovih prava za vreme privremene nezaposlenosti u filijali-sluzbi mesta gde privremeno borave, pod istim uslovima i na isti nacin kao i nezaposlenim licima prijavljenim na evidenciji za zaposljavanje prema mestu prebivalista.

U vezi sa ovim moramo razlikovati nekoliko situacija:

- Nezaposlena lica, koja su do dana promene mesta prebivalista, bila na evidenciji nezaposlenih lica u nekoj od filijala ili sluzbi na Kosovu i Metohiji

- Lica koja se prvi put javljaju na evidenciju ili kojima je radni odnos prestao pre promene mesta prebivalista, ali se nisu prijavila na evidenciju nezaposlenih na podrucju Kosova i Metohije

- Lica kojima je rad prekinut nasilno

Sva ova lica uvode se u posebnu evidenciju shodno pomenutom Uputstvu kojim su obuhvacene tri grupe pitanja, a to su:

- Uvodjenje u evidenciju privremeno raseljenih lica sa Kosova i Metohije

- Ostvarivanje prava na novcanu naknadu privremeno raseljenih lica za vreme privremene nezaposlenosti

- Postupak sa pripravnicima-privremeno raseljenim licima, kojima je prekinuto osposobljavanje za samostalni rad u struci pre isteka ugovorenog roka.

Prijavljivanje privremeno raseljenih lica, na evidenciji nezaposlenih vrsti se na osnovu sledecih dokaza:

1. Licne karte,

2. Prijave privremenog boravka na podrucju gde se lice prijavljuje na evidenciju

3. Radne knjizice

4. Dokaza o zavrшеноj skoli

5. Evidencionog kartona, ako je lice bilo na evidenciji prema mestu stalnog boravka

Jedno od prava privremeno raseljenih lica sa podrucja Kosova i Metohije po osnovu nezaposlenosti je pravo na pripremu za zaposljavanje. Priprema za zaposljavanje prema cl. 11 Zakona o zaposljavanju obuhvata: Osposobljavanje za I i II stepen strucne spreme, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju, inoviranje znanja nezaposlenih lica koja cekaju na zaposlenje duze od dve godine, osposobljavanje pripravnika za samostalan rad u struci i druge oblike osposobljavanja. Pripremu za zaposljavanje vodi Zavod za trziste rada. Ukoliko je lice zapocelo proces osposobljavanja kod jednog poslodavca na Kosovu i Metohiji, a zbog poznatih okolnosti na podrucju Kosova i Metohije taj je proces prekinut, ono moze nastaviti sa osposobljavanjem kod drugog novog poslodavca u mestu gde se trenutno nalazi, za preostalo vreme. Postupak za

nastavak finansiranja, do sticanja uslova za polaganje strucnog pripravnickog ispita isti je kao i za ostala nezaposlena lica.

Drugo pravo je pravo na novcanu naknadu. Pravo na novcanu naknadu raseljena lica mogu da koriste ukoliko su prijavljena na evidenciji i poseduju odgovarajuce resenje o priznavanju prava nadlezne filijale ili sluzbe na Kosovu i Metohiji, sa utvrdjenim vremenom isplate novcane naknade i posle 31. maja 1999. godine. Ova lica, da bi ostvarila pravo na novcanu naknadu pored svih dokaza moraju posedovati uredno zakljucenu radnu knjizicu.

Takodje, privremeno raseljena lica kojima je radni odnos prestao pre promene mesta prebivalista, a koja nisu ostvarila pravo na novcanu naknadu (nisu se prijavila na evidenciju i podnela zahtev u maticnoj filijali-sluzbi, ili su prijavljeni i podneli zahtev ali im nije doneto resenje), mogu da to pravo ostvare u Zavodu, prema mestu boravka, s tim sto po prijavljivanju na evidenciju, podnose zahtev i prilazu odgovarajuce dokaze. Pravo na novcanu naknadu ostvaruju u skladu sa propisima o zaposljavanju.

Lica kojima je nasilno prekinut rad, radni odnos nije prekinut (pravno), te stoga dok se to pitanje formalnopravno ne resi, oni ne mogu da ostvare pravo na novcanu naknadu po osnovu nezaposlenosti, vec se samo evidentiraju kroz posebnu evidenciju. Druga prava po osnovu nezaposlenosti koja su utvrdjena Zakonom su:

- pravo na naknadu troskova selidbe
- pravo na privremeni smestaj
- pravo na naknadu troskova opstih, sanitarnih i specijalistickih pregleda
- pravo za slucaj invalidnosti i telesnog ostecenja

Sto se tice programa zaposljavanja, izbegla, prognana i raseljena lica imaju podjednak status pri donosenju zahteva za finansiranje istog. Ova lica imaju mogucnost da sklope ugovor o zakupu, ili da obavljaju delatnost u prostoru na osnovu overene saglasnosti vlasnika poslovnog prostora. Obezbedjen adekvatan poslovni prostor u kojem ce se obavljati delatnost omogucava registraciju samostalne delatnosti u nadleznoj instituciji, te otvaranje ziro-racuna.

Status interno raseljenih lica, te ostvarivanje njihovih prava na rad regulisan je internim propisima RZTR. Ukoliko su u mogucnosti da pripreme kompletnu zahtevanu dokumentaciju i ova lica se mogu javiti kao podnosioci zahteva.

Zakonom o osnovama radnih odnosa, Zakonom o radnim odnosima RS i Zakonom o radnim odnosima u drzavnim organima je takodje utvrdjeno ostvarivanje prava zaposlenih u svim oblastima rada, odnosno kod svih poslodavaca. Navedenim propisima ustanovljeno je pravo zaposlenih da se za ostvarivanje svojih prava mogu obratiti arbitrazi za radne sporove, nadleznom sudu, sindikatu, inspekcijском organu u skladu sa zakonom.

2. Regulisanje prebivalista i boravista raseljenih lica sa Kosova i Metohije

- Zakon o prebivalistu i boravistu gradjana (preciscen tekst) Sl.gl. SRS br. 42/77 i 25/89 regulise prijavljivanje i odjavljivanje prebivalista i boravista gradjana, promene adrese stana, nadleznost i nacin vodjenja odgovarajucih evidencija (clan 1 Zakona).

Raseljena lica sa Kosova i Metohije su prvenstveno gradjani Republike Srbije, te regulisanje njihovog prebivalista i boravista potpada pod ovaj zakon. Shodno Zakonu o prebivalistu i boravistu (clan 4 Zakona), prebivaliste je mesto u kome se gradjanin nastanio sa namerom da u njemu stalno zivi.

Boraviste je mesto u kome gradjanin privremeno boravi van svog prebivalista.

Shodno Cl.2 Zakona, gradjani su duzni da prijave i odjave svoje prebivaliste odnosno boraviste kada je to odredjeno zakonom.

Zbog poznatih dogadjaja na Kosovu i Metohiji, raseljena lica se susrecu sa poteskocama i problemima oko regulisanja prebivalista odnosno boravista. Naime samim cinom preseljenja i dislokacijom sa Kosova i Metohije i raseljenja u druga mesta u Republici Srbiji, oni ne mogu prijaviti svoje prebivaliste. Oni regulisu boravak na podrucju odredjene opstine ili mesta gde privremeno borave.

Drzavni organi, nadlezni za regulisanje prebivalista i boravista, imajući u vidu ukupnu situaciju u kojoj su se raseljena lica nasla, a postujuci principe raseljenosti, prilikom resavanja boravka raseljenih lica ne zahtevaju posebnu odjavu iz mesta odakle dolaze, jer je u ovom trenutku to i nemoguće pribaviti. Zato je za regulisanje mesta boravka potrebno:

- posedovanje licne karte, zakljucen predugovor o zakupu stana sa stanodavcem overen kod nadleznog suda, obrazac koji se pribavlja u nadleznoj sluzbi MUP-a (tzv. zeleni karton) koji sadrzi podatke iz licne karte, podatke o polu, zanimanju, mestu i adresi na koju se lice prijavljuje, ime i prezime stanodavca, datum dolaska i odlaska.

Regulisanje prijave boravista je privremenog karaktera i traje tri meseca, a moze se produzavati.

HPK Novi Pazar, s obzirom da veliki broj raseljenih lica sa Kosova i Metohije boravi u ovom podrucju, pruzila je pravnu pomoc oko sacinjavanja predugovora o zakupu stana, koji je jedan od uslova da se nesmetano regulise mesto boravka.

3. Delegiranje mesne nadleznosti sudova sa Kosova i Metohije.

- Vrhovni sud Republike Srbije doneo je 21.03.2000. godine odluku u kojoj je navedeno da se gradjani radi zastite prava i interesa mogu obracati svojim zahtevima, prilozima i drugim pismenima sudovima sa podrucja Kosova i Metohije na sledeci nacin:

- Za Okruzni sud u Pristini preko Okruznog suda u Nisu
- Za Opstinski sud u Pristini preko Opstinsog suda u Nisu
- Za Opstinski sud u Urosevcu preko Opstinsog suda u Leskovcu
- Za Opstinski sud u Lipljanu preko Opstinsog suda u Prokuplju
- Za Okruzni sud u Peci preko Okruznog suda u Leskovcu
- Za Opstinske sudove u Peci, Klini i Istoku preko Opstinsog suda u Leskovcu
- Za Opstinski sud u Djakovici preko Opstinsog suda u Vlasotincu
- Za Okruzni sud u Prizrenu preko Okruznog suda u Pozarevcu
- Za Opstinske sudove u Prizrenu, Orahovcu i Dragasu preko Opstinsog suda u Krusevcu

- Za Opštinski sud u Suvoj Reci preko Opštinskog suda u Leskovcu
- Za Okružni sud u Gnjilanu preko Okružnog suda u Vranju
- Za Opštinske sudove u Gnjilanu, Vitini i Kosovskoj Kamenici preko Opštinskog suda u Vranju
- Za Okružni sud u Kosovskoj Mitrovici preko Okružnog suda u Kraljevu
- Za Opštinske sudove u Kosovskoj Mitrovici, Vucitru, Leposavicu preko Opštinskog suda u Kraljevu
- Za Privredni sud u Pristini preko Privrednog suda u Kraljevu.

4. Ostvarivanje licnog statusa raseljenih lica sa Kosova i Metohije.

- Ministarstvo pravde Republike Srbije obavestilo je javnost da je najveći broj javnih knjiga sa Kosova i Metohije dislociran u unutrašnjost Srbije.

Razmestaj matičnih knjiga i knjiga državljana odgovara razmestaju organskih jedinica MUP-a Srbije, što će građanima olakšati postupak dobijanja ličnih isprava, kao što su lične karte, pasosi i ostalo.

Javne knjige Kosova i Metohije nalaze se u sledećim gradovima:

- Nis (prostorije Opštinskog suda) - Pristinu i opštine Podujevo, Glogovac, Obilic, Kosovo Polje i Lipljan
- Leskovac (prostorije Opštinskog suda) - za opštine Urosevac, Kacanik, Stimlje i Strpce
- Jagodina (prostorije Opštinskog suda) - za opštinu Djakovica
- Kraljevo (prostorije Opštinskog organa za prekrsaje) - za opštine Kosovska Mitrovica, Zubin Potok, Zvečan, Leposavic, Srbica i Vucitrn
- Bujanovac (prostorije Opštinskog suda) - za opštine Gnjilane, Vitina, Kosovska Kamenica i Nova Varos
- Kragujevac (prostorije Opštinskog suda) - za opštine Istok i Pec, izuzev mesnih kancelarija Berane, Rausic, Josina, Drilje i Zahac
- Krusevac (prostorije Opštinskog suda) za opštine Prizren i Orahovac

Što se tiče matičnih knjiga opštine Gora, one nisu izmestene i za sada raseljena lica sa područja te opštine ne mogu pribaviti izvode iz matičnih knjiga. Rekonstrukcija matičnih knjiga sa tog područja će se vršiti po uputstvu Ministarstva Pravde.

Naime, da bi raseljeno lice pribavilo izvode iz matičnih knjiga potrebno je pismeno sa zahtevom obratiti se „opštinskom sudu“ iz priloženog spiska sa naznakom „Za matičara“. Uz zahtev priložiti i dokaz o plaćenju taksi na ziro račun broj 40802-637-8-9095 sa naznakom Primalac: Ministarstvo Pravde.

Iznosi za takse su: 30 din. za izvode iz matičnih knjiga na domaćim obrascima, 150 dinara na međunarodnom memorandumu, 25 dinara za rešenja.

Izvor: PRILOZI SDC MHPK PROJEKTA KOPAONICKOJ SKOLI PRIRODNOG PRAVA, XIV SUSRET,

izdavac: Bigraf & Djordjevic,

spozor: SNJISS AGENCY FOR DEVELOPMENT AND COOPERATION - NHLO PROJECT
